

Kracht naar Kruis

STICHTING EVANGELISEREND LECTUURFONDS VOOR CHRONISCH ZIEKEN EN OUDEREN

no. 6 • Februari 2023 • 80ste jaargang

MEDITATIE

“...wanneer Ik het bloed zie, zal Ik ulieden voorbijgaan...”

Exodus 12 : 13m

Het genoegzame bloed

Het bloed van het Lam Gods is het bloed van een Goddelijk bepaald slachtoffer. Jezus Christus kwam niet zomaar in deze wereld. Hij was gezonden door Zijn Vader. Dit is een van de onderliggende fundamenteën voor de christelijke hoop. Wij kunnen vertrouwen op de acceptatie van Jezus Christus door de Vader omdat de Vader Hem Zelf van voor de grondlegging van deze wereld beschikt heeft tot onze Zaligmaker. Zondaar! Als aan u het bloed van Christus wordt gepredikt, is dat God zeer aangenaam, omdat God Zelf Christus verkoren heeft om Zaligmaker te zijn. Hij heeft Hem Zelf apart gezet, nog voordat de aarde geschapen was. En Hij Zelf, de HEERE, de Vader, heeft op Hem de ongerechtigheid van ons allen gelegd.

Het offer van Christus wordt u niet gebracht zonder enige verzekering, het is niet iets wat Christus stiekem en in het geniep heeft gedaan. Het was geschreven in het decreet sinds alle eeuwigheid dat Hij het Lam was dat geslacht zou worden voor het begin van de aarde. Zoals Hij Zelf zei : “HEERE, Ik ben bereid, in de rol Uws boeks is het geschreven. Ik ben bereid tot Uw dienst, o God.”

Het is Gods wil dat het bloed van Jezus vergoten zou worden. Jezus is Gods

verkoren Zaligmaker voor mensen. En nu, terwijl ik mij richt tot de goddelozen, heb ik een krachtig geschil met hen. Zondaar! U mag geloven in Christus omdat Hij u kan redden van de wraak van God, omdat God Hem Zelf heeft aangesteld om te redden. Christus Jezus, net zoals het lam, was niet alleen een goddelijk aangewezen slachtoffer, maar Hij was ook volmaakt. Was er ook maar één zonde in Hem geweest, dan was hij niet meer in staat geweest onze Zaligmaker te zijn. Maar Hij was zonder vlek of rimpel – zonder erfzonden en zonder enige dadelijke zonde. “Die in alle dingen, gelijk als wij, is verzocht geweest, doch zonder zonde.” Hebr. 4 : 15b.

Hier blijkt ook weer duidelijk uit waarom dit bloed voldoende is om te redden, omdat het het bloed is van een onschuldig Slachtoffer, waarvan de enige reden dat het stierf in ons ligt en niet bij Zichzelf. Als het oude onschuldige lam ter dood werd gebracht door het hoofd van het huisgezin in Egypte, kan ik mij voorstellen dat de volgende gedachte door het hoofd schoot. “Oh”, moet hij gezegd hebben als hij het mes door het lam sneed, “dit arme dier sterft, niet omdat het zelf ook maar iets

heeft misdaad, maar om te laten zien dat ik schuldig ben en dat ik het verdien om zo te sterven." Maar draait u nu uw hoofd eens naar het kruis en zie daar Jezus hangen, bloedend, stervend, voor u. Onthoud dit goed, geen enkele zonde had Hij ooit gedaan of had er ook maar post gevat bij Hem.

De prins van deze wereld kwam en keek eens rond. Hij zei : "Er is niets voor mij bij in Christus, er is geen ruimte om te staan, geen enkele plek van verdorven grond waar ik mijn eigen voetafdruk achter kan laten." Ach zondaar, het bloed van Jezus is in staat ook u te redden, omdat Hij volledig onschuldig van Zichzelf was, en Hij stierf, de Rechtvaardige voor onrechtvaardigen om ons tot God te brengen.

Maar vanwaar heeft dit bloed van Christus zo een kracht om te redden? Dit komt niet alleen vanwege het feit

We verkeren in de lijdenstijd. Dat is een bijzondere periode, waarin we stil staan bij de lijdensweg die Jezus Christus moest gaan. Zijn lijden heeft de noodzakelijke betekenis voor de verlossing van de gelovigen. Maar daarbij liggen er in Zijn wonden ook troostvolle zaken voor hen die ziek of eenzaam zijn. In dit nummer vindt u o.a. het eerste artikel over 'eenzaamheid' en ook gedachten over 'gezondheid'. Als we die zaken in het licht van het lijden van de Heere Jezus mogen verstaan en verwerken, kan ons dat onder de leiding van Gods Geest moed en kracht geven. Dat wensen we alle lezers van harte toe.

*H.I. Ambacht
ds. J.P. Boiten*

dat God dit bloed had aangewezen en omdat het het bloed was van een vlekkeloos en onschuldig Wezen, maar omdat Christus Zelf God was.

Als Christus slechts een mens geweest was, dan kon u niet opgeroepen worden om op Hem te vertrouwen. Zelfs al zou Hij dan nog zo vlekkeloos en heilig zijn, er was geen werkzaamheid in Zijn bloed om te redden. Maar Christus daarentegen was "God uit God". Het bloed dat door Jezus is vergoten is goddelijk bloed. Het was het bloed van een mens, omdat hij een mens was net zoals wij. Maar Zijn Goddelijkheid was zo verbonden met Zijn mens-zijn, dat het bloed daaraan zijn werking kan ontleenen. Kunt u zich voorstellen wat de kracht is van het bloed van Gods Eigen Zoon? Nee, u kunt nog niet een miljoenste deel van al de dierbaarheid van dit bloed schatten. Ik weet dat u dit bloed boven elke prijs verheven acht als u er in gewassen bent, maar ik weet tegelijkertijd ook dat u het niet hoog genoeg acht.

Kom eens, heiligen en zondaars, en verzamelt u zich eens rond het kruis. Zie deze Man, belast met zwakheid, vermoeid, zuchtend, bloedend en stervend. Deze Man is tegelijkertijd God over allen en voor eeuwig gezegend. Is er dan geen kracht om te redden? Is er dan geen werking van het bloed dat zo is vergoten? Kunt u zich ook maar één zonde voorstellen die zwaarder weegt dan de kracht van Zijn goddelijkheid? Is er één hoogte te verzinnen van ongerechtigheid die uittorent boven de toploze hoogten van deze godheid? Kan ik één zonde bedenken die dieper is dan het oneindige? Is er een breedte van ongerechtigheid te noemen die breder is dan de godheid? Omdat Hij God is, is Hij in staat om iedereen te redden die door Hem tot God komt.

C.H. Spurgeon
uit: Het bloed van het Lam.

Waar is Jezus ? (1)

In de Jordaan

Onder de titel 'waar is Jezus?' willen we in een aantal stukjes kort stilstaan bij de vraag waar Jezus is te vinden. In het evangelie staat verschillende keren vermeld waar Jezus is. Steeds heeft dat een bepaalde betekenis met betrekking tot Zijn werk. We overdenken dat met een enkele gedachte. Deze eerste keer is het antwoord op de vraag : Waar is Jezus? : "in de Jordaan." Dat lezen we in Markus 1 : 9 : "Jezus kwam van Nazareth gelegen in Galilea, en werd van Johannes gedoopt in de Jordaan." Jezus ondergaat de doop van Johannes in het water van de Jordaan. Deze doop werd door Jezus begeerd. Maar Johannes weigert dat aanvankelijk. Nogal heftig. Hij wil er niet aan. Maar Jezus wint hem er toch voor in. "Want aldus betaamt ons alle gerechtigheid te vervullen." Zowel Johannes als Jezus behoren te doen wat Gods gerechtigheid van hen vraagt. En daarvoor buigen ze beiden. Johannes doopt Hem met Goddelijke autoriteit. Zo daalt Jezus af in de Jordaan. De wateren sluiten zich boven Hem. Jezus is bereid om gewillig de golven van Gods toorn te ondergaan,

Psalm 42. Zo verwerft Jezus als de schuldovernemende Borg de afwassing der zonden. Jezus' doop verwijst naar de wassing van Aäron. Die moest worden gezalfd om God als priester te kunnen dienen (Exodus 40). In Zijn doop bewijst Jezus dat Hij de taak van Hogepriester op Zich neemt. En terstond, als Jezus uit het water opklimt ziet Hij de hemelen geopend en daalt de Geest, gelijk een duif, op Hem. Deze zalving wijst Jezus aan als de door God gezonden Messias. De stem van God de Vader uit de hemel bevestigt dat: "Gij zijt Mijn geliefde Zoon, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb!" De term "mijn geliefde zoon" was in die tijd een bekende uitdrukking voor het ontvangen van het koningschap. Dit sprak de koning uit bij het overdragen van het koningschap. Jezus is in de Jordaan te vinden als de Hogepriester en Koning. Hij draagt de zonden weg om de schuld te verzoenen en met Zijn heerschappij alle dingen te herstellen. Is Deze niet de volkomen Zaligmaker?

H.I. Ambacht, ds. J.P. Boiten

À Dieu eenzaamheid! (1)

Hoe kunnen er in 2023 nog eenzame mensen zijn in een land en werelddeel waarin we boven op elkaars lip wonen en alles van iedereen zien en (denken te) weten? Is eenzaamheid niet eerder een 'gat in de markt' voor hulpverleners? Of is het toch een serieus pro-

bleem? En rust er mogelijk ook niet een flink taboe op ...?

New York Times

Eenzaamheid is een groeiend probleem in de 'moderne' samenleving. Er wordt zelfs gesproken van 'de volksziekte' van

deze eeuw en 'van een gesel (..) die over ons bestaan gaat' (Jan Slagter, omroep Max).

Eind 2019 stelde The New York Times het onderwerp op uitdagende wijze aan de orde. Wordt er misschien niet een probleem gecreëerd, vroeg de gezaghebbende Amerikaanse krant. Heeft een thema genoeg aandacht in de media dan wordt het vanzelf een probleem dat aangepakt moet worden. Wordt er zo niet een 'gat in de markt' gecreëerd door en voor hulpverleners? Of is eenzaamheid toch een reëel probleem ...? Dat laatste is het geval. Dat blijkt uit cijfers van de Rijksoverheid. Ruim veertig procent van de volwassen

Nederlanders kampt met

gevoelens van eenzaamheid in meer of mindere mate.

Deze gegevens werden verkregen met behulp van de eenzaamheidsschaal.

Vreemd. In deze tijd zijn we dankzij de moderne communicatiemiddelen doorlopend in contact met anderen. Bovendien wonen we met heel veel mensen op één vierkante kilometer, gemiddeld met ruim 450. Al dan niet opgestapeld in hoge huizenblokken en opeen gepropt in volle treinen, trams en bussen.

Eenzaamheid is?

Het woordje 'eenzaamheid' roept bijna onbewust negatieve gevoelens en schrikbeelden op. In Johannes 5 laat een ernstig beperkt mens in het verpleeghuis 'Bethesda' zich ontvallen moederziel alleen te zijn. Er is kennelijk geen mens op wie hij terug kan vallen. Heel wat mensen zeggen vandaag hetzelfde, al dan niet hardop. Er wordt zelfs gesproken van een 'Bethesdasyndroom'.

Op de vraag wat 'eenzaamheid' concreet inhoudt, antwoordt het Groot Woordenboek der Nederlandse Taal ('De

dikke' Van Dale): zonder gezelschap zijn. Zonder bezoek zijn. Van anderen verwijderd zijn.

Geen van deze verklaringen voldoet. Mensen met een druk sociaal verkeer snakken er wel eens naar om zonder bezoek en gezelschap te zijn. Eindelijk een avond gezellig thuis met partner en kinderen. En wie verwijderd is van anderen hoeft niet perse eenzaam te zijn. De dominee die zich terugtrok in zijn werkkamer lijdt niet aan een eenzaamheidsprobleem. We moeten 'eenzaamheid' goed afgrendelen van 'alleen-zijn'. Wie alleen is, kan op dat moment gelukkig door het leven gaan.

Eenzaamheid daarentegen heeft een negatieve lading. Je verlangt naar contact, naar een betekenisvolle relatie, die er niet is. Dat ervaren gemis kan deprimerende vormen aannemen: 'Niemand bekommert zich om mij. Ik ben niet de moeite waard. Ik ben overbodig.' Het kan zelfs uitmonden in de vraag: 'waar leef ik nog voor?' We hebben het over pijn die vanbinnen zit. Je voelt je niet verbonden met anderen. Het gaat daarbij niet zozeer over het aantal, maar vooral over de kwaliteit van het contact. We ervaren allemaal wel eens eenzaamheid. Op een verjaardag kun je je in een volle kamer met kwebbelende mensen eenzaam voelen. Een vergelijkbare ervaring kun je hebben als je voor langere tijd in een vreemde omgeving terecht komt, denk aan immigranten. Meestal gaat het dan om een gemoedstoestand van voorbijgaande aard, alhoewel veel oude(re) emigranten juist eenzaam zijn. Laat duidelijk zijn dat eenzaamheid een subjectieve ervaring is, een persoonsgebonden emotie. De ene mens heeft meer behoefte aan gezelschap en ontmoeting dan een ander.

Bijbel

De klacht dat mensen zich eenzaam voelen is niet nieuw. Ook in de Bijbel

komen we mensen op het spoor die er onder leden. Zal Mozes zich nooit eenzaam gevoeld hebben in zijn veelbewogen leven? Elia, Jeremia, of David? In meer dan een psalm voelt David zich afgesneden van alle hulp. Hij is alleen overgebleven, wordt voorbijgegaan, genegeerd, uitgestoten, uitgesloten, doodgezwegen. Daarin schaduwde hij al iets van de diepste eenzaamheid die Christus moest ervaren. Hij doorhuiverde in Zijn menselijke natuur op Golgotha de diepste eenzaamheid, nadat Hij in Getsémané door al Zijn discipelen verlaten was. Juist toen Hij hen het hardst nodig had. Maar Hij was geen slachtoffer. Hij liet Zich uit Gods gemeenschap verbannen, opdat niemand ooit meer echt eenzaam zou hoeven zijn. Hij herstelde de verbroken gemeenschap met de Vader.

Plaatsvervangend. Hij begrijpt de wanhoop en de eenzaamheid als geen ander. Aan Wie kunnen we die dan ook beter toevertrouwen, dan aan Hem, die op Golgotha de eenzaamste mens op de eenzaamste plaats werd, die de aarde ooit gekend heeft.

Het opschrift boven dit artikel is ontleend aan het indrukwekkende boekje van wijlen ds Gabe van Duinen: àDieu eenzaamheid. Ofwel: naar God ermee.

Handvatten:

Onderscheid eenzaamheid zorgvuldig van 'alleen zijn'.

Eenzaamheid kan schuil gaan achter een masker van gespeelde vrolijkheid. Eenzaamheid is pijn die vooral vanbinnen zit.

Ds. J. Belder, Harskamp

Allen moeten hetzelfde lijden

Niemand mag hier vragen waarom sommigen minder en anderen meer moeite en tegenspoed hebben. Want iedereen wordt beproefd met mate en niet met meer dan hij dragen kan, zoals geschreven staat: "Gij spijzigt ons met tranenbrood en geeft ons tranen met mate te drinken," wat ook Paulus zegt: "God is getrouw, Die u niet laat verzocht worden boven uw vermogen en maakt dat u de verzoeking kunt verdragen." Hoe meer leed en aanvechting, hoe meer hulp en ondersteuning van God, zodat de smarten en aanvechtingen soms meer ongelijk verdeeld schijnen dan dat ze in werkelijkheid zijn. Uw lijden wordt daarom terecht en in waarheid met dat van alle heiligen vergeleken, zoals even terecht en even naar waarheid uw belij-

denis van zonden met de belijdenis van alle heiligen vergeleken wordt. Want er is maar één waarheid voor allen, één belijdenis van zonden, één lijden van het kwade en één waarachtige gemeenschap van alle heiligen in en door alle dingen.

"O God der heirscharen! Breng ons weder, en laat Uw Aangezicht lichten; zo zullen wij verlost worden." Psalm 80 : 8

Maarten Luther, uit : Al ging ik ook in een dal.

Een troost.....

...in de wetenschap alleen te zullen zijn. (1)

De zieken zullen vaak erg alleen moeten zijn. Terwijl anderen van hier naar daar kunnen gaan in de dagelijkse gang van het leven, zijn zij vaak alleen, misschien met hun gedachten in zichzelf gekeerd, schijnbaar alleen in gezelschap van hun pijn. Zieke mensen hebben soms geen vrienden die bij hen kunnen zijn. Soms kunnen vrienden slechts kort bij ze blijven, want het leven is druk en er zijn maar weinigen die niet de druk voelen van het werk dat op hen wacht.

Geen wonder dat de eenzaamheid van ziekte vaak vergezeld gaat van gevoelens van neerslachtigheid. God heeft de mens bedoeld voor vriendschap en niet voor het alleen zijn. Het is dan ook geen zonde maar heel natuurlijk dat we ons bedroefd voelen bij de gedachte alleen te zijn.

Maar we kunnen veel troost putten uit de gedachte dat alleen zijn zeker niet verkeerd is; het heeft ook goede kanten. Het aardoppervlak, bevolkt met allerlei vormen van leven, met wuivende bomen, grazend vee, en met de bezige mens, bevat ontelbare vormen van schoonheid. Maar ver beneden in de diepten van de oceaan is ook schoonheid. Daar kunt u scheplén, koraal en haar levende bewoners vinden.

Laten we nu in onze eenzame periode (of liever gezegd in de periode dat we alleen zijn – want we kunnen ‘alleen’ zijn zonder ‘eenzaam’ te zijn) naar enkele van haar mooie eigenschappen zoeken; laten we er onze troost uit putten. Zie eerst naar uw Heere en Meester, Jezus Christus; Hij was alleen. Hij was alleen in Zijn grote verleiding. Tijdens die periode in de woestijn zag Hij geen enkel menselijk gezicht, hoorde Hij geen menselijke stem. Hij, Die toch menselijke gevoelens en behoeften had, was van mensen afgesneden. De Boze kwam tot Hem, maar menselijk gezelschap had Hij niet!

En u heeft gemeenschap met Zijn lijdén. Sterk uzelf in de eer dat u in kleine mate voelt wat Christus gevoeld heeft. Als we deel uitmaken van een menigte, moerten we daar de verleidingen van verwachten; en als we alleen zijn, die van het alleen zijn. In beide gevallen kunnen we gemeenschap hebben aan Jezus.

En Jezus was afgezonderd van alle mensenverering. In één opzicht stond hij daar afzijdig van omdat Hij er niet op gesteld was; maar Hij trok Zich zelfs ook van de mens terug – van tijd tot tijd werd Hij ‘alleen gevonden.’

We denken dat er wat ondersteuning is in de goedkeuring van mensen; maar het zijn ondersteuningén die niet doordringen in de diepe wateren van onze natuur en die nooit voldoende ondersteunen om iets blijvend groots te verrichten. Missen we haar, dan missen we minder dan we denken. Het was niet de menselijke goedkeuring of lof die Jezus iets deed doorstaan; wat Hij ook deed, Hij had haar niet nodig; en datzelfde

geldt voor ons. In dit opzicht bent u dus in gemeenschap met Jezus; werp uzelf in een eenheid met Hem. Hoewel misschien niemand uw geduld op haar waarde schat, niemand uw positie begrijpt, toch zal het ook bij u zijn zoals het bij Hem was. Uw omstandigheden lijken op de Zijne. Hij zal u zijn gelijk-nis doen aanmeten. Hij was alleen in

Zijn lijden. Zij die ten minste bij Hem hadden kunnen waken, slapen. Alleen de Hemel hoorde Zijn gekreun en zag Zijn zwetend bloed. En toe Hij gesterkt werd, was dat niet door menselijk meeleven, maar door een Engel van de hemel.

P.B. Power, in : "Een troost voor zieken."

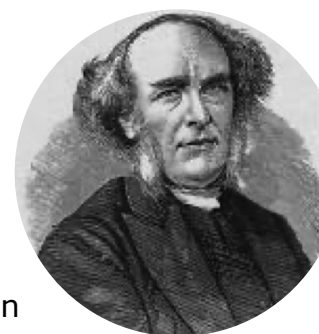

Het oefenen van tucht in Gods huisgezin (6)

Zo leert het gezin gehoorzaamheid. We hebben gezien dat de kastijding van God kmt en wat ze bij mensen uitwerkt. Kunt u er iets op aanmerken wat u onrustig zou maken of één klacht over uw lippen of uit uw hart zou brengen? Datgene was ons God beter leert kennen en ons meer in de verborgenheden van Zijn hart leidt moet toch gezegend worden, hoe zwaar ook om te dragen. Dat wat ons ontdekt aan de zonden in ons, wat ons ontvankelijk en wijs maakt, wat de onbuigzame wil buigzaam en gehoorzaam maakt, wat het koude hart leert liefhebben en de nodige liefde leert geven, wat het ongevoelige geweten doet smelten zodat het gevoelig wordt, wat de hele mens toerust voor het heerlijke Koninkrijk – dat moet toch wel bijzonder waardevol zijn. Bovendien is het de wil van de Vader. En is dat niet genoeg voor het kind dat vol vertrouwen is? is de kastijding niet juist één van de methodes waardoor Hij ons laat weten wat en wie we moeten zijn? Is niet de weg waarop Hij ons naar het Koninkrijk leidt de veiligste, zekerste en kortste weg? Het is steeds

de Vaderlijke hand die ons leidt. Om ons op een hoger niveau te brengen moet deze hand ons strenger of misschien wel harder aanpakken. Maar het is steeds de Vaderlijke stem "die tot ons spreekt als tot kinderen". – lieve kinderen – op een luider en scherper toon om Zijn al te afkerige zonen gehoorzaamheid op te leggen.

Ik zou aan deze kastijding van het gezin nog een opmerking willen toevoegen. Geen moment is het zelfs mijn bedoeling geweest om hen van hun God af te houden of om duisternis over hun ziel te brengen door ook maar één verdenking van de Vaderlijke liefde. Ik weet dat dit wel eens het geval is geweest, maar naar mijn vaste overtuiging mag dat nooit zo zijn. Het is niet één van de bewijzen van het zoonschap en zal datgene zonder hetwelk we niet tot zonen gerekend worden ons aan ons zoonschap doen twijfelen of de liefde Gods verdacht maken? Die liefde eist ten allen tijde, in droefheid of in blijdschap, ons oprecht onverdeeld en stil vertrou-

wen. Daarin komt nooit verandering en de kastijding is een krachtiger bewijs van deze oneindige, diepe en oprechte liefde. Laten we hieraan en aan Hem uit Wie de liefde voortvloeit recht doen.

Laten we daar niet zo verachtelijk mee om gaan zoals we dat maar al te vaak ondankbaar doen. Laten we ervoor oppassen dat we niet "van de genade vervallen" juist dan wanneer God tot ons neerdaalt om meer dan ooit al de schatten van Zijn genade rijkelijk voor ons uit te stallen.

Dit moet ons lied zijn: "En we hebben gekend en geloofd de liefde, die God tot ons heeft." Dat moet altijd het lied van het huisgezin zijn! En zullen we het zingen nalaten of zullen we verflauwen juist dan wanneer we uit volle borst zouden moeten zingen?

Moet de beproeving ons er niet toe aanzetten om met de apostel te jubelen en te roemen: "Wie zal ons scheiden van

de liefde van Christus? Verdrukking of benauwdheid, of vervolging, of honger, of naaktheid, of gevaar, of zwaard?" "Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars, door Hem, Die ons liefgehad heeft. Want ik ben verzekerd, at noch dood, noch leven, noch engelen noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige noch toekomstige dingen, noch hoogte noch diepte, noch enige ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Heere." (Rom. 8 : 35-39).

Want is het niet zo dat we, wanneer we onder de kastijding gebracht worden, gaan ervaren wat echte troost, onfeilbare liefde en ware vreugde van de gemeenschap met God betekenen op een wijze zoals we niet eerder gekend hebben en ons niet hebben kunnen voorstellen?

Horatius Bonar uit : Als Gods kinderen lijden.

Gezondheid waarderen

Soms wordt er onderzoek gedaan naar de vraag wat Nederlanders het meest belangrijk vinden. Is dat een mooie woonlocatie, een goed huwelijk of het geloof? Het antwoord dat bij elk onderzoek het hoogst scoort is gezondheid. Veel landgenoten vinden gezondheid belangrijker dan het hebben van een goed huwelijk, een fijne werkring of als religie. Gezondheid staat met stip bovenaan.

Nu zal ik dit onderzoek onder de lezers niet herhalen. Gelukkig hoeven we niet te kiezen. We zijn het allemaal met elkaar eens dat het hebben van een goede gezondheid een grote zegen is.

Weldaden

Gezondheid is als een weldaad van God te beschouwen. Het is iets wat we niet verdienen, waar we geen recht op hebben, maar wat we vaak wel krijgen. Iets om dankbaar voor te zijn!

Dat geldt overigens voor veel andere weldaden. We vinden het gewoon dat er elke dag brood op de plank is. We maken ons geen zorgen over de vraag of er vanavond nog iets te eten is. Integendeel. Kinderen stellen regelmatig de vraag: 'Mam, wat eten we vanavond'. Als de keus van moeder niet overeenkomt met de smaak van de jongere, wordt dit soms overduidelijk uitgesproken. Maar desondanks is het hebben

van voldoende voedsel een weldaad van God.

Ik zou ook onze vrijheid kunnen noemen. Alleen de hoogbejaarden onder ons hebben de oorlog meegemaakt. De meesten van ons kennen oorlogen alleen van afstand en uit de media. We leven al decennia lang in een vrij land. Die vrijheid geldt ook de samenkomsten van de christelijke gemeente. We behoeven niet over onze schouders te kijken om te zien of iemand ons volgt en bespioneert. We hebben vrijheid van godsdienst. Daardoor mag de gereformeerde leer zondag aan zondag worden doorgegeven. Ook iets om dankbaar voor te zijn.

Gewenning

Ik schrijf dit, omdat ik bij mezelf bemerk dat we veel van deze voorrechten gewoon vinden. Soms lijkt het alsof het vanzelf sprekend is.

Misschien is dat één van de grootste gevaren van onze tijd, en ook van onszelf: gewenning. We raken aan de weldaden gewend en de verwondering ebt weg. Dat kan gevaarlijk zijn.

Hopelijk maken we het niet zo bont als de Israëlieten. Toen er voor de eerste keer manna naast de tenten lag, waren ze hoogst verbaasd en verwonderd.

'Wat is dit?' Hemelsbrood! Wat zorgt God goed voor hen! Maar na verloop van tijd vinden ze het gewoon. Of sterker nog, ze vinden het eentonig en saai. Ze mopperen: 'elke dag dat manna'. En dan spreken ze het uit: 'We walgen van dit lichte brood'. Dus het hemelse brood, waar ze eerst dankbaar en blij mee waren, gaat hen zelfs tegen staan. Tot zulke gedachten kan gewenning leiden.

Hopelijk gaan wij niet op dezelfde wijze om met Gods weldaden, maar het risico is wel aanwezig. Want zodra de verwondering wegebt, verdwijnt ook de dankbaarheid.

Therapie

Is tegen deze gewenning wat te doen? Kunnen we voorkomen dat we gezondheid, vrijheid en andere weldaden van God vanzelfsprekend gaan vinden?

Zodat we ons blijven verwonderen en dat de dankbaarheid overheerst.

Dat kan. In de Bijbel komen we namelijk een manier tegen die we op onszelf ook kunnen toepassen, namelijk door naar anderen te kijken. Ik zal een paar voorbeelden noemen.

Wanneer het volk Israël vergeet dat God voor hen zorgt, en het kijkt verlangend naar de heidense volken - want die hebben zichtbare goden - roemt Mozes de grote daden van God. Hij zegt, vrij vertaald: 'welk volk op aarde heeft de hoorbare stem van God gehoord, zoals jullie dat hebben meegemaakt'. Dat kan geen volk nazeggen. Niemand heeft dat meegemaakt. Hopelijk ziet Israël nu dat God op een bijzondere wijze zorgt en wordt het weer dankbaar.

Jesaja maakt ook een vergelijking met de goden van andere volken. Die goden zijn 'stukken hout', 'stom' en 'dood'. Ze hebben oren, maar horen niet.

Op die manier wordt Israël herinnerd aan de bijzondere positie die ze mag innemen. Daarom zingt Psalm 147: 'Hij gaf aan Jakob Zijn wetten, deed Israël op Zijn woorden letten ... zo wou Hij met geen volken handelen' (vers 10 berijmd). Dat is een voorrecht. God gaat andere volken voorbij, terwijl Hij Israël aanneemt. Een reden tot verwondering.

Eten en gezondheid

Door ons leven te vergelijken met anderen kunnen we gewenning voorkomen. We zijn bevoorrecht boven talloze anderen in deze wereld. Dat spreken we bijvoorbeeld uit aan het einde van een maaltijd: 'O Heere, wij danken U van harte, voor nooddrift en voor overvloed - en dan komt het zinnetje - waar

menig mens eet brood der smarte, hebt Gij ons mild en wel gevoed.'

Het is dus niet voor iedereen vanzelfsprekend dat er eten is. Velen lijden honger of zijn op de vlucht. Door dat in het dankgebed uit te spreken, kan er weer iets van die verwondering komen: wat hebben wij het toch goed.

Datzelfde kan ook wat betreft gezondheid. Ik werk in de ouderenzorg en zie dagelijks om mij heen ouderen (en ook jongeren) die in een rolstoel zitten en volledig zorgafhankelijk zijn. Dat is mijn werk. En in zekere zin ben ik die rolstoelen gewend.

Maar toch gebeurt het regelmatig, bijvoorbeeld wanneer ik op een zonnige dag het verpleeghuis uitloop, en ik zie de bewoners buiten genieten van het mooie weer, dat er zomaar een gevoel van verwondering opkomt: ik ben gezond en kan zomaar naar huis lopen, maar die bewoners missen de zelfstandigheid. Wat ben ik toch bevoorrecht.

Naar boven

Dus om de grote waarde van gezondheid (en andere weldaden) te ervaren is

het goed om te denken aan hen die ziek zijn. Denk aan een gemeentelid die in een ziekenhuis verblijft of bezoek iemand in het verpleeghuis. Dan leren we gezondheid waarderen.

Tegelijk is het ook een beetje gevaarlijk om naar anderen te kijken. Want als anderen gezonder zijn dan u bent, kan er ook iets van jaloezie ontstaan. Waarom is hij gezond en ben ik ziek. Dat is natuurlijk niet de bedoeling. Daarom heb ik een beter advies: kijk niet alleen om u heen naar hen die ziek zijn, maar kijk vooral naar boven, naar Hem Die onze ziekten en zonden op zich heeft willen nemen. Dan gaan we onze gezondheid en ook onze ziekten in het grotere perspectief zien. Soms mag dan beleden worden dat niet alleen gezondheid een weldaad is, maar ook dat Hij ziekten 'vanuit Zijn Vaderlijke hand' ons toedeelt (zondag 10 van de Heidelbergse Catechismus). Dat voorkomt gewenning en voedt de dankbaarheid!

Dr. A.A.Teeuw

WONEN - wat zijn de mogelijkheden voor ouderen?

Inmiddels zijn we al weer in de tweede maand van het jaar 2023. Met de jaarwisseling wordt er teruggeblikt, maar ook gedacht aan het komende jaar. Wat gaat het ons brengen? Voor ons allen geldt dit maar zeker als we op leeftijd zijn - de vergankelijkheid van leven kan zo voelbaar zijn.

Weer een kaart met de mededeling dat er een bekende, een vriend maar misschien ook wel een broer of zus overleden is.

Het kan ons stil zetten.. Maar we mogen toch ook weten dat we alles in het gebed een plaats kunnen geven. De Heere wil ons sterken en nabij zijn, dit

mag de troost zijn! We weten dat we hier geen blijvende stad hebben. Maar het is ook goed om na te denken over ons leven. Misschien heeft u uzelf wel de vraag gesteld: zal ik hier in dit huis blijven wonen? Is het niet verstandig om wat dichterbij de kinderen te gaan wonen of misschien wel naar een appartement te gaan met zorg? Misschien praten uw kinderen hier weleens over of krijgt u een advies van een familielid of bekende. Zo'n keuze maken is vaak erg moeilijk. Het bejaardenhuis van vroeger is er niet meer.

Wel zijn er mogelijkheden, ik zal ze voor u op een rijtje zetten. En misschien zijn er in uw omgeving nog wel meer mogelijkheden.

Allereerst gaan we ervan uit dat ieder mens anders is, dus ook een ieder van ons heeft zijn of haar woonwensen.

Velen ons hebben de keuze uit:

- een appartement met zorg. Soms heeft een thuiszorgorganisatie er een kantoor, soms ook niet.

Maar als u huishoudelijke hulp nodig heeft of thuiszorg omdat b.v. het alleen douchen moeilijker wordt of u de steunkousen niet aan kunt trekken - dan is deze zorg mogelijk. Dit staat los van waar u woont. Want ook in uw huidige woning is dit mogelijk.

- een levensloopbestendige woning. Dit is een woning waarin alle aanpassingen zijn aangebracht. Mocht u in de toekomst gebruik moeten maken van een rolstoel, dan is de woning hier ruim genoeg voor. Vandaar ook de naam. De woning is zo gebouwd dat aanpassingen aanwezig zijn of deze er zo nodig geplaatst kunnen worden.

- een aanleunwoning. Ik heb de indruk dat deze aanleunwoningen er vermindert zijn in ons land. Dit zijn kleine woningen die naast een woon-zorgcentrum/verpleeghuis staan. Tegenwoordig zien we ook vaak een appartementencomplex, wat naast het verpleeghuis

staat. Het mooie is dat u gebruik kunt maken van het restaurant en vaak ook van allerlei activiteiten die in het verpleeghuis georganiseerd worden. Het kan mensen een veilig gevoel geven om zo dicht naast zo'n instelling te wonen.

- een mantelzorgwoning. Dit is een kleine woning (er zijn verschillende typen en grootte) die op het terrein of in de tuin geplaatst wordt van een familielid of goede bekende. Degene die in de mantelzorgwoning woont is volkomen zelfstandig, zo nodig met thuiszorg.

Maar het familielid of de bekende zal regelmatig even komen en zo nodig wat hand- en spandiensten verrichten. Veel gemeenten zijn positief over de mantelzorgwoningen maar het is wel belangrijk om contact te zoeken met hen. De woning wordt bijna kant en klaar geplaatst.

- een kangoeroe woning of buidelwoning. Dit lijkt veel op de mantelzorgwoning, maar er zijn wel verschillen. Woont u in een vrij groot huis en kan én mag er een stukje aangebouwd worden en heeft u een kind waar u een heel goed contact mee heeft? Dan is dit iets om over na te denken. Ik hoor weleens dat het gezin in het huis gaat wonen en dat vader of moeder naar de aanbouw verhuist. Beiden hebben dan wel hun privacy maar wel minder dan een losse mantelzorgwoning in de tuin. Van belang is wel om het financieel goed te laten onderzoeken. Want u woont dan wel in één woning. Denk b.v. aan de belastingdienst.

- een hofje. Vroeger waren deze hofjes er, vaak in de grote steden. Het komt nu weer wat terug. Misschien heeft u weleens van Knarrenhof gehoord. Iedereen heeft zijn eigen woning, maar in het hofje helpt men elkaar en zorgt men zo nodig. Soms wonen er ook jongeren. Mocht u internet hebben, is het

best leuk om hierover wat op te zoeken. Er is een interessante website. Tot slot horen we meer en meer dat 60 of 70 plussers bij elkaar gaan wonen in een groot huis. Vaak is dit een vrienden-groep. Maar u begrijpt dat er dan hele goede afspraken gemaakt moeten worden.

Tot zover de mogelijkheden, maar nogmaals: misschien zijn er in uw omgeving nog wel veel meer woonvormen.

Als u echt weleens nadenkt over verhuizen, dan kunt u natuurlijk hierover doorpraten met één van de kinderen, een goede vriend, een betrokken nichtje of iemand anders.

Maar u kunt het ook kenbaar maken als uw huisarts u bezoekt of als u bij de

praktijkondersteuner bent. Ook de thuiszorg, als u hier gebruik van maakt, weet er vast meer van of men wijst u door naar de wijkverpleegkundige. Want als u de juiste informatie heeft, dan kunt u er ook in alle rust over nadenken.

In dit jaar wil ik u ook informeren over de indicatie die nodig is om in een woon-zorgcentrum/verpleeghuis te gaan wonen.

Vandaar dat u in het bovenstaande hier niets van terug vindt.

Tot slot wens ik u allen wijsheid toe om de juiste beslissingen te nemen.

*Met een vriendelijke groet,
Marianne*

Colofon

Dagelijks bestuur van de stichting:

Ds. C. Bos, voorzitter,
PKN (hervormd) Benschop
Ds. J.A.H. Jongkind, secretaris,
PKN (hervormd) Langerak
Dhr. M.C. Paul, penningmeester,
PKN (hervormd) Dirksland
Ds. A. Snoek,
PKN (hervormd), Kesteren
Ds. J.P. Boiten, eindredacteur,
Christ. Geref., H.I. Ambacht

Eindredacteur:

Ds. J.P. Boiten, Antoniuslaan 53,
3341 GA Hendrik Ido Ambacht,
Tel. 078 200 05 12
Tevens adres voor kopij.
E-mail : j.p.boiten@solconmail.nl

Medewerkers:

Ds. J. Belder,
PKN (hervormd) Harskamp
Mevrouw M.A. Tanis,
Christ. Geref., Goedereede
Dr. A.A. Teeuw,
PKN (hervormd), Ridderkerk

Ds. J. Willemsen,
PKN (hervormd) Dirksland

Abonnementen:

Dit blad verschijnt in de eerste week van elke maand (10 maanden van het jaar).

Alle chronisch zieken kunnen dit blad gratis ontvangen; de abonnementsprijs is € 10 per jaar; het banknummer is: NL40 INGB 0000 9389 39 ten name van Stichting Kracht naar Kruis te Den Haag; mailadres voor algemene berichten info@krachtnaarkruis.net;

Opgave nieuwe abonnees en adreswijzigingen aan: abonnee@krachtnaarkruis.net of ledenadministratie Kracht naar Kruis, Philipshoofjesweg 15, 3247 XR te Dirksland.

Alle informatie over KNK kunt u vinden in www.krachtnaarkruis.net